

13-mavzu: [l] tovushi. Ll harfi

Dars maqsadi:

- [l] tovushining talaffuzi va Ll harfining bosma shakli bilan tanishadilar ;
- [l] undosh tovush ekanligini bilib onladilar.
- so'zlardan [l] tovushining o'rnini aniqlashni o'rganadilar;
- so'zni bo'g'inga bo'lib, undagi tovushlar sonini aniqlaydilar;

Tayanch so'zlar: Kishilar ismining yozilishi, [l] tovushi

Didaktik materiallar: ko'k va qizil rangli kichik kvadratlar, rasmlar, kartochkalar

Darsning borishi:

I.Kirish qismi (5 daqiqa)

Faollashtirish mashqi:

Kalendar : O'quvchilardan bugungi kun sanasi so'raladi.

Meni tushun mashqi: O'qituvchi [a,i,o] tovushlarini ovoz chiqarmasdan aytadi.

O'quvchilar esa qanday tovushlarni talaffuz qilinganini aytilgan ketma-ketlikda topishlari kerak bo'ladi.

- Bugun siz bilan "Meni tushun" mashqini o'tkazamiz. Diqqat bilan menga qarab, qanday tovushni talaffuz qilayotganimni topishingiz kerak bo'ladi.

Asosiy qism (40 daqiqa)

1. Amaliy topshiriq bajarish: (5 daqiqa)

O'qituvchi doskaga beshik tebratib o'tirgan ayol rasmini qo'yadi.

O'quvchilardan ona qanday qo'shiq aytayotganini topishni va shu so'zda qanday tovushlar bor ekanini aniqlashni so'raydi.

Amaliy topshiriqni muhokama qilish:

- *Ona qanday qo'shiq aytayapti?*
- *Qo'shiqni nomida nechta tovush bor?*

- *Qaysi tovushni siz bilan hali o`rganmaganmiz?*

Javoblar xulosalanib, yangi mavzudagi tovush tushuntiriladi

3.Mavzuni tushuntirish: (10 daqiqa)

O`qituvchi [l] tovushini qanday hosil bo`lishini tushuntiradi. Undosh tovush talaffuzda to`siqqa uchrab, qisqa aytilishi unli bilan birga bo`g`in hosil qilishi haqida tushuncha beradi.

Darslikda berilgan QR kod orqali tovush eshittiriladi.

O`qituvchi uchun eslatma:

L tovushini talaffuzida lablar yengil kulgu holatida, tishlar ko`rinib turadi, tishlar bir-biriga yaqinlashgan, tilning orqa qismi bir oz ko`tariladi, havo oqimi tilning yon tomonlaridan, til oralig`idan va jag` yonlaridang o`tadi, yumshoq tanglay ko`tarilgan va tomoqning orqa devoriga siqilgan bo`lib, burun yo`llarini yopib qo`yadi. Havo esa og`iz orqali o`tadi, tovush bog`lamlari bog`langan, tebranib, tovush hosil bo`ladi.

Darslikdan Ll harfining bosma ko'inishi bilan tanishtiriladi. Darslikda berilgan she'r o'qib beriladi va muhokama qilinadi.

- *She'r nima haqida?*
- *Unda Ll harfi qaysi so'zlarda qatnashgan?*
- *Lolalar so'zida nechta l harfi ishtirok etgan?*
- *Siz Ll harfining shaklini nimaga o'xshatdingiz?*

O'qituvchi doskada o'quvchilarga bo'g'inlarni qo'shib so'z hosil qilib o'qish tartibini darslikdagi topshiriq orqali tushuntiradi.

Darslik bilan ishlash: (15 daqiqa)

Darslikda berilgan bo'g'in va so'zlar o'quvchilarga navbat bilan o'qitiladi.

Qush nomlari orasida "L" tovushi ishtirok etganlarini topiladi.(qaldirg'och, laylak, kaklik)

Ko'rsatkich yo'nalishlari bo'ylab so'zlarni o'qing mashqi bajariladi.

Daftar bilan ishlash: (10 daqiqa)

Darslik 24-sahifa

13-dars [l] tovushi. Ll harfi

[l] tovushi – undosh tovush. Talaffuzida to'siqqa uchragan havo qisman burundan chiqariladi.

Lochinda menman yolg'iz,
Laylakda ikkitamiz.
Topdim bir so'z: lolalar.
Nechta "l" bor, bolalar?

	a	o	i
l	la	lo	li

La	tol	al-la	no-la	A-li
Lo	lol	lo-la	to-la	Lo-la
Li	til	ti-la	til-la	No-i-la

Qushlarni nomlang. Namlari orasida [l] tovushi ishtirok etganlarini toping.

A-li
Lo-la
No-i-la

a-na

tol
to-la
ol-ti
til-la

1. *Ll harfini tegishli rangga bo'yang. Nega shu rangni tanlaganingizni ayting.*

2. *Lola so'zining chizmasidan l harfining o'rnini aniqlang va tegishli katakni bo'yang.*

3. *Berilgan namunadan bosma Ll harfining bosh va kichik ko'rinishini avval nuqtalar ustidan so'ng o'zlari yozing.*

So'zlarni nuqtalar ustidan so'ng mustaqil yozing.

4. *Bo'g'inlarni hosil qiling va yozing.*

5. *Nomi katakdagi chizmaga mos keladigan mevalarni toping.*

Darsga yakun yasash:

- Qanday tovush bilan tanishdingiz?*
- Mashg'ulotda nimalarni eslab qoldingiz?*
- Bugungi darsda sizga nima yangilik bo'ldi?*
- Qaysi topshiriqni bajarishga qiynaladingiz?*

14-mavzu: [l] tovushi. Ll harfi yuzasidan amaliy topshiriqlar

Dars maqsadi:

- [l] tovushining talaffuzi va Ll harfining bosma shakli yuzasidan amaliy topshiriqlar bajaradilar;
- so'zlardan [l] tovushining o'rnini aniqlashni o'rganadilar;
- so'zni bo'g'inga bo'lib, undagi tovushlar sonini aniqlaydilar;

Tayanch so'zlar: gapni o'qish, boshqotirma, [l] tovushi ishtirokidagi so'zlardan tovushlar sonini aniqlash chizmasi.

Didaktik materiallar: ko'k va qizil rangli kichik kvadratlar, rasmlı kartochkalar, kesma harflar, kuz tasviri.

Darsning borishi:

I.Kirish qismi (5 daqiqa)

Faollashtirish mashqi:

Kalendar : O'quvchilardan bugungi kun sanasi so'raladi.

Sherigimni top mashqi: O'qituvchi doskaga 2 ustunga bo'g'inlarni yozadi 1-ustun **to, lo, no**, 2-ustun **lo, li, la** bo'g'inlar yozilgan kartochkalarni qo'yadi.

O'quvchilardan birinchi ustundagi bo'g'inlarga ikkinchi ustundagi bo'g'inlardan mosini topib so'z hosil qilishlarini so'raydi.

Asosiy qism (40 daqiqa)

1.Amaliy topshiriq bajarish: (5 daqiqa)